

I skyggen af Gud: Svært at få nok af Jens Blendstrups far

Foto: Sara Galbiati

ISABELLA MIEHE-RENARD

Litteraturredaktør

30.03.2025

BØGER // ANMELDELSE – Efter 21 års venten udvider Jens Blendstrup i *Gud bliver til* fortællingen om den farlige og komplicerede relation, som mange kender fra *Gud taler ud*. Med en blanding af humor og alvor tegner Blendstrup et mere modent og nuanceret billede af sin far, Uffe, og frigør sig fra det banale faderopgør-narrativ.

Gud bliver til

Forfatter: Jens Blendstrup

Forlag: Gyldendal

Udkom d. 20. marts 2025

Tære på sin hovedstol eller ej. Det var den afdøde digter Per Højholt, der altid citerede sin svigermors advarsel: “Undgå at tære på den,” når han blev spurgt til sin litteratur, men ifølge ham var svigermors udtryk oftest ment metaforisk.

Klaus Rifbjerg mente dog det stik modsatte. Spørgsmålet er jo, om en kunstners hovedstol kan slides op og blive iltfattig til sidst. Det er faktisk også en af sidepointerne i diskussionen om tidens udbredte genre, nemlig autofiktionen.

“Bogen frigør sig fra at være et banalt forsinket faderopgør

Men i Jens Blendstrups tilfælde, især denne gang i *Gud bliver til*, er det absolut det sidste ord, fiktion, der skal understreges. Og heldigvis for det. Nu hele to bøger om hans spektakulære far. Og det pudsige? At samme far, Uffe, næppe ville have genkendt sig selv i fortællingerne. Som i slet ikke.

Fra Øverste Kirurgiske til *Gud bliver til*

Jeg har fulgt Blendstrup siden slutningen af 90'erne med flere besøg i det dengang hotte undergrunds-digterkollektiv Øverste Kirurgiske på Vesterbro. Hvorfor det navn? Don't ask me why. Ikke mindst hans sceneoptrædener var bizarre. Vanvid og lyrik spundet sammen i ord. Ikke mindst når han og Lars Bukdahl optrådte sammen med "litterær hypnose". Jeg mindes også hans release af en bog om egetræer, der talte i skovene (*Ege-ekspeditionen*, Cicero Forlag). Det foregik i en garage i Nordvest i minusgrader.

A photograph of a museum hallway. The walls are green and feature several taxidermy specimens, including a crocodile mounted on the wall and a large animal skull. The floor is made of wooden planks. The hallway leads to a darker area in the distance.

JENS BLENDSTRUP

GUD BLIVER
TIL

ROMAN • GYLDENDAL

I *Gud bliver til* vender Jens Blendstrup tilbage til begyndelsen, hvor den lille Uffe – på kostskolen Herlufsholm – bliver til ... Gud. Pressefoto

Men i 2004 skrev han sit mest vellykkede værk, *Gud taler ud*, og fik et folkeligt gennembrud. Den blev senere filmatiseret og fik succes på lærredet. Romanen var igen en vild og anderledes af slagsen, ret kort som den faktisk var. Jeg læste de 152 sider i ét stræk. Denne alfaderlige patriark og helt hysteriske “Gud” var hans far. En tragikomisk historie med indblik i et originalt, men samtidigt ødelagt, alkoholiseret menneske. Med andre ord; brugbart stof fra hovedstolen i Jens Blendstrup og hans brødres svære barndom.

Svært at få nok af Jens Blendstrups far

At påstå, at hans helt nye roman *Gud bliver til* egentlig er en bog, jeg har ventet på i 21 år, er nok en overdrivelse. Men stoffet var åbenlyst ikke opbrugt. Det er svært at få nok af denne far, Uffe.

At lade 21 år gå før en opfølger – eller i dette tilfælde, faktisk en forløber til succesromanen – er usædvanligt. Men som forfatteren nu har udtalt, var en flyttekasse med dokumentarisk materiale om Uffes barndom, som storebroren fandt på et loft for et par år siden, næring til ny udforskning og mulige årsagsforklaringer. Masser af breve fra hans far til sine forældre i tidsperioden 1936-1945.

Den niårige Uffe Blendstrup bliver med kæmpe stolthed sendt til Herlufsholm Kostskole på en friplads. Midt i stor classeskel og skolens principper med både “tugt og formaninger”. Men drengen tager det med forbløffende ophøjet ro. Og dog. Savnet af familien dominerer her pludseligt langt hjemmefra. Især fordi han ikke som de andre kostskoleelever får svar på sine breve. En dag får han lov til at ringe, uden aftale, hjem til mor:

“Jeg savner jer,” siger han med klumper i halsen.

“Ja, og vi savner da dig. Det er dejligt at høre din stemme.”

– “Og så aftaler de, at de skriver straks i morgen. Det behøver ikke at være noget særligt,” siger Uffe.

“Det må godt bare være noget om haveæblerne eller fars togbane.”

“Ja, naturligvis, lille Uffe, men har du det godt?”

– Til sidst spørger han: “Mor? Du tror ikke, far er skuffet over mig, vel?”

Lige efter får niårige Uffe en sutteklud fra sin mor med posten, som han hemmeligt bruger i sovesalen, når det er helt mørkt.

Han klarer sig dog godt i skolen. På skolen kaldes karakterer for “vidnesbyrd”. De mere privilegerede ældre elever uddeler tæsk, oftest uden forklaring. Men de små nye drenges (her er vi bestemt i det fiktive univers fra forfatterens side) daglige samtaler som klassekammerater er rørende og realistiske.

Jens Blendstrup indpasser dialogerne i takt med deres flere skoleår og puberteten. I et senere brev fra moren, Helga, som fortæller, at far er utilfreds med hans karakter, nævner hun: “Du ved godt, at far ikke kan klare, når du er barnagtig.”

Hvor *Gud taler ud* tog afsæt i Jens Blendstrups egen barndom, dykker han i *Gud bliver til* ned i Guds – Uffes – barndom. Foto: Sara Galbiati

Som læser opleves billedet af Herlufsholm i *Gud bliver til* såre troværdigt og genkendeligt. Tidsbilledet er selvfølgelig specifikt fra 1930'erne, og skolen langt mere gammeldags. Men da jeg selv kom til Næstved som gæst et par gange, da jeg var 14-15 år, til de årlige “lerdueskydninger” og lanciersbal, var mit indtryk også et møde med overklassens lettere depraverede og forsømte børn. Bekvemmeligt udstationeret af

travle udlandsdanskere fra erhvervslivet eller godsejere med troen på det gode i et striks regelsæt for deres sønner.

Den guddommelige åbenbaring

Disse drenge, mine jævnaldrende, stod i salene i fine smokings med triste øjne! I denne fortælling er tæsk en næsten daglig faktor for eleverne. Hvis man er heldig, kan trappevask med en tandbørste være den milde straf. En nat skriver Uffe et brev til månen, originalt eller mærkeligt, vælg selv. Men det beskriver hans gryende storhedstanker om sig selv:

“Kære måne...

Jeg er en meter og togtres. Krøller og kalveknæ. Ikke nogen lille begavelse. Dog heller ikke noget geni, hvad er et geni? Det er vel en, der tænker frit. Det kommer jeg til. Hav det godt, Uffe.”

Med årene, under den ulmende verdenskrig, får Uffe øjnene op for det intellektuelle liv og fordelene ved at være belæst. Men senere ser han sin mor brænde hans digte i en havespand. Alligevel, trods det chok i haven, får han senere på anden vis ny selvtillid.

“Det er tydeligt, at Jens Blendstrup er blevet 21 år ældre end da *Gud taler ud* udkom

Han bliver nemlig udnævnt som præfekt. En magt over de små nyankomne, der i systemet betegnes som slaver. Overfor slaverne ser Uffe sig pludselig i rollen som en gud. Det er her en “gud bliver til”. Under en sportsdag, hvor der er et løb, fornemmer denne unge selvbestaltede gud: “Jeg er Gud. Og pludselig sker der noget magisk, noget udenjordisk. En gudepartikel fra det ydre rum fiser rundt i kroppen.” Og ja, i 1945 konkluderer han endda i sin egen underskrift, at han er guden Orfeus.

Bogen her fik mig undervejs i læsningen til at tænke på amerikanske Joseph Heller, manden bag den legendariske roman *Catch-22*. Senere i 1980 skrev han en måske mindre opdaged bog, *Min søns bror*. Beskrivelsen af Hellers chok over familiens hemmelighed om, at han ikke delte samme mor med sine to brødre. Et traume forfattet med satire og absurditet iblandet humor. Stilen enkelte forfattere mestrer som nærmest ren ammunition i deres skrift.

Det er altid enormt interessant at følge en forfatters værker. Det er tydeligt, at Jens Blendstrup er blevet 21 år ældre end da *Gud taler ud* udkom. Han fabulerer mindre, og alvoren midt i hans kærlige, humoristiske betragtninger får mere plads denne gang.

Gudens søn, den originale skæve digter Jens, er med andre ord blevet voksen. Det er klædeligt. Og linjerne på de nye 272 sider er stadig en nydelse. Bogen frigør sig fra at være et banalt forsinket faderopgør. Ikke absurd. Ikke bizart. *Gud bliver til* er, somehow, mere ren i sit udtryk. En ny gave til interesserede læsere af dansk litteratur.

[Klik dig videre til mange flere boganmeldelser lige her.](#)

gyldendal

Jens Blendstrup

ISABELLA MIEHE-RENARD

Isabella Miehe-Renard er journalist og forfatter. Hun er tidligere studievært på Kanal 2, TV2, DR1 og DR2. Hun bor i kollektiv i Halsnæs og trives udenfor rampelyset. Tæt på hav og fjord og Danmarks største sø.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.